

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 19

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [9. Jh.]

Beatus Iohannis episcopus: Sermo zu der Evangelienlesung

[urn:nbn:de:bsz:31-6704](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6704)

38
38R

Dñ enim non in manu factis
habitat. nec in metallo. aut
saxo cognoscitur. Hic ergo
gentilis populus. cum persecu-
tionem xp̄iano intulerit. hac
poena plectitur. ut cum sua sacri-
lega mola iudicandi sae-
culi fluctibus demergatur.

**DOMI P̄ SCI ANGE-
LIE SCI IUA SIC MATHIU.**

In illo temp. Ascendens ih̄s in
nauculam. trans fretauit & uenit
in ciuitatem suam. Et ecce offere-
bant ei paralyticum. in lecto iacentem & reliq.

**Sermo beati iohan-
nis episcopi diadimi
lectioni.**

In humanis ac-
tibus diuina gessisse
mysteria. & in rebus
uisibilibus inuisibilia
exercuisse negotia. lectio ho-
dierna monstrauit.

Ascendit inquit in nauiculam
& trans fretauit. & uenit in ciui-
tatem suam. Nonne ipse est
qui fugatis fluctibus maris pro-
funda nudauit. ut israheliticus
populus inter stupentes undas.
siccio uestigio. uelut montium con-
caua transiret. Nonne hic est
qui petri pedibus. marinos uerti-
ces inclinauit. ut iter liquidum
humanis gressibus solidum

praeberet & obsequium. Et quid
est quod ipse sibi maris sic dene-
gat seruitutem. ut breuissimi
laci transitum. sub mercede nau-
tica transfretaret. Ascendit
inquit in nauiculam & trans fre-
tauit. Et quid mirum fratres.
xp̄s uenit suscipere infirmitates
nostras. & sua nobis conferre
remedia sanitatis. Qui ame-
dicus qui non fert infirmitates.
curare nescit. & qui non fuerit
cum infirmo infirmatus. infir-
mo non potest conferre sanitatem.

Xp̄s ergo si in suis mansisset uirtuti-
bus. commune cum hominibus
nil haberet. Et nisi impleisset
carnis ordinem. carnis in illo
esset otiosa susceptio. Sustinuit
ergo has necessitates. ut homo
uerus humanis necessitatibus
probaretur. Ascendit in nau-
iculam. Xp̄s ecclesiae nauem.
saeculi fluctum semper mitiga-
turus ascendit. ut cre dentes
in se. ad caelestem patriam
tranquilla nauigatione per-
ducat. Et municipes ciuita-
tis suae faciat. quos humanita-
tis suae fecit esse consortes.
Non ergo xp̄s indiget nauis. sed
nauis indiget xp̄o. quia sine
caelesti gubernatore. nauis
ecclesiae per mundanum pelagus

taliam & tanta discrimina. ad
caelestem portum non ualet
peruenire. **H**aec diximus
fratres quantum ad intellegen-
tiam spiritalem. uerum ipsius
historiae. ordinem persequa-
mur. **A**scendit inquit in na-
uiculam. trans fretauit & uenit
in ciuitatem suam. **C**reator
rerum. orbis dñs. postea quam
se propter nos nostra angusta-
uit in carne. coepit habere
humanam patriam. coepit
ciuitatis iudaicę esse ciuis.
Parentes habere coepit. paren-
tum omnium ipse parens.
Ut in uita & amor. attraheret
caritas. uinceret affectio. sua-
deret humanitas. quos fugarat
dominatio. metus disperferat.
& fecerat uis potestatis extorres.
Venit in ciuitatem suam. & obtu-
lerunt ei paralyticum iacentem
in lecto. **E**t uidens inquit
ih̄s fidem illorum. dixit para-
lytico. **C**onfide fili. dimit-
tantur tibi peccata tua.
Audit ueniam. & tacet para-
lyticus. nec ullam respondit
gratiam. qui plus corporis
quam animae tendebat ad cu-
ram. **E**t temporales erum-
nas resoluti corporis sic defle-
bat. ut aeternas poenas reso-

lutionis animae non defleret.
Gratior sibi praesentem uitam
iudicans. quam futuram.
Merito x̄ps offerentium fidem
respicit. & uecordiam respicit
sic iacentis. ut fidei alienae
suffragio. paralytici anima ante-
curaretur quam corpus.
Respiciens inquit fidem illorum.
Cernitis in hoc loco fratres. dñm
non querere insipientium uo-
luntates. non expectare igno-
rantium fidem. non infirmi-
stulta desideria persequari.
sed alterius fidem subuenire.
Et reuera fratres. quando medi-
cus languentium aut quaerit
aut respicit uoluntates. cum
semper contraria desideret.
& requirat infirmus. **H**inc
est quod nunc ferrum. nunc
ignem. nunc amara pocula
ingerit. & apponit inuitis.
ut curam sani sentiant. quam
sentire non poterant aegro-
tantes. **E**t si homo iniurias
despicit. maledicta contemnit.
ut sauciatis manibus sponte uita
conferat & salutem. quanto ma-
gis x̄ps medicus. bonitate diuina
morbis saucios peccatorum.
& frenesi criminum laborantes.
ad salutem etiam inuitos ad-
trahit & nolentes. **O** si uelimus

fratres. os uelimus mentis nos-
trae omnes paralisi si semper
uidere. & animam nostram
uirtutibus destitutam iacere
in uitiorum stratis cernere-
mus. lucet & nobis quemadmo-
dum xpi & nostras cotidie
noxias despicit uoluntates. &
ad salutaria nos remedia per-
trahit. & perurgit inuitos.

Fili inquit remittuntur tibi
peccata tua. Haec dicens. dñm
se uolebat intellegi. qui per
hominem oculis adhuc latebat
humanis. Virtutibus enim &
signis comparabatur prophetis.
qui per ipsum fecerant & ipsi uir-
tutes. Peccatis autem dare ue-
niam. quia penes hominem non
est. & est singulare ditatis in-
signe. dñm illum pectoribus in-
seribat humanis. Probat hoc
pharisaicus liuor. Nam cum
dixisset remittuntur tibi peccata.
responderunt pharisaei. hic
blasphematur. Quis enim
potest dimittere peccata. nisi
solus dñs. Pharisee. qui scien-
do nescis. confitendo negas.
cum testaris impugnas. si dñs est
qui remittit peccata. Cur tibi
xpi dñs non est. qui in uno indul-
gentiae suae munere. totius
mundi probatur abstulisse

39
peccata. Ecce inquit agnus
dñi qui tollit peccata mundi.
Vt autem possis maiora capere
eius diuinitatis insignia. audi
eum pectoris tui penetrasse se-
cretum. aspice eum ad cogita-
tionum tuarum latebras per-
uenisse. intellege eum pectoris
tui nudare consilia.

Et cum uidisset inquit ih̄s cogi-
tationes eorum. dixit eis.
Quid cogitatis mala in cordibus
uestris. Quid est facilius di-
cere. remittuntur tibi peccata
tua. aut dicere surge & ambula.
Vt autem sciatis quia filius ho-
minis potestatem habet di-
mittere peccata. dixit para-
lítico. Surge tolle lectum
tuum. & uade in domum tuam.
Et surrexit. & abiit in domum suam.
Scrutator animorum. praue-
nit mentium magna consilia. &
ditatis suae potentiam operis
ad testatione monstrauit.
dum dissipati corporis mem-
bra componit. neruos stringit
iungit ossa. complet uiscera.
firmat uirtutem. & gressus
ad cursum suscitatur in uiuo
cadauere iam sepultos.
Tolle lectum tuum. hoc est por-
ta portantem. oneris muta
uices. ut quod fuit infirmitatis

testimonium. sit probatio sa-
nitatis. **U**t lectus doloris tui.
sit meae curationis indicium.
ut receptae fortitudinis mag-
nitudinem. ponderis asserat
magnitudo. **V**ade in domū
tuam. ne xpiana fide curatus.
inuis iudaicae perfidiae
iam moreris.

**DOMINICA II POST
SĀ ANĀELI.**

LĪC SĀI IŪA SĒC MARCŪ.

In illo temp. **I**nterrogauit unus
describit quia uidebat illos con-
quirentes. & uident quō bene illis
responderet. interrogauit eum
quod esset primum omnium man-
datum. & reliq.

Sermo beati iohan-
nis **PI** di ad **LI**ctionem
secūm **MATH.**

Interrogauit eum unus legis
doctor. conuenerunt
ut multitudine uin-
cerent. quem ratio-
ne superare non po-

terant. **A**ueritate nudos
se esse. professi sunt. qui mul-
titudine se armauerunt.

Dicebant enim apud se. **V**nus
loquatur pro omnibus. & omnes
loquamur per unum. **U**t si
quidem uicerit. omnes uidea-

mur uictores. si autem uictus
fuerit. uel solus uideatur con-
fusus. **O** pharisei qui omnia
propter homines cogitatis &
facitis. primum quidem ueni-
entes cum uno. uincendi estis
per unum. **T**amen putatis.
quia uno uicto. homines non
intelligunt omnes uos esse
uictos. **N**umquid conscientiae
uestrae. non sentiunt se esse
confusas. **L**euis enim est
consolatio. qui in se ipso con-
fusus est. quod ab aliis ignoratur.

Magister quod est magnum man-
datum in lege. **M**agistrum
uocat. cuius non uult esse discipulus.

Simplicissimus interrogator.
& malignissimus insidiator.
de magno mandato interro-
gat. qui nec minimum obseruat.

Ille enim debet interrogare de
maiore iustitia. qui iam mino-
rem compleuit. **O**nis autem
sic ei respondit. ut interrogati-
onis eius fictam conscientiam.

statim primo responso percuteret
& dicens. **O** diliges dñm dñm tuū
in toto corde tuo. **I**dest non sicut
tu quide uotio nem ostendis in
ore. & fraudem meditaris in
corde. **M**agnum autem
& minimum mandatum dici-
mus. quantum ad dignitatem